

KOMPLEX RENDÉSZETI BŰNMEGELŐZÉS

Rendőri pályafutásomat a Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitányságának Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztályán kezdtem nyomozói beosztásban. A Józsefvárosban megszerzett szakmai tapasztalat a teljes rendőri pályafutásomhoz erős gyakorlati alapokat adott. Munkámat később a BRFK központi szerveinek különböző osztályain folytattam szervezettbűnözés elleni, illetve ifjúságvédelmi területeken. Voltam nyomozó, felderítő, vizsgáló. Pályafutásom felejthetetlenül szép időszaka a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Vizsgálati Osztály osztályvezetői beosztásának betöltése volt, amely együtt járt a bűnügyi igazgató helyettesítésével járó feladatok ellátásával is. Ebből a pozícióból nyertem el szülővárosom, a Bács-Kiskun megyében található Szabadszállás választópolgárainak bizalmát, és lettem két cikluson keresztül az alföldi kisváros polgármestere. Erre az időszakra tehető a településen működő rendőrőrs állományának önkormányzati támogatása, és a dolgozók jutalmazásának kezdete. A Rendőrség hivatásos állományába visszatérve a Belügyminisztériumban jogszabály alkotói területen láttam el a rám bízott feladatokat. Ezt követően – több mint nyolc évvel ez előtt - kaptam lehetőséget a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság Bicskei Rendőrkapitányságának vezetésére. Az általam irányított rendőri szervezeti egység illetékességi területe tizenhat településből áll. A járás lakosságának lélekszáma negyvenezer főre tehető. A terület földrajzi fekvéséből adódóan speciális helyzetben van. Ebben a térségben található például a világ egyik legszebb stadionjaként ismert felcsúti Pancho Aréna.

A bűnmegeelőzési tevékenységet mindig fontosnak tartottam. Ezzel így voltam már kezdő nyomozóként is, de rendőri vezetőként, és polgármesterként is. Így gondolom rendőrkapitányként is. Településvezetőként igyekeztem megtalálni a rendészeti és az önkormányzati feladatellátás közötti együttműködés vonalait. Legmarkánsabban a bűnmegeelőzés területén van erre lehetőség.

A bűnmegeelőzési terület pár évtizede még nem minden rendészeti szereplő által volt elismert és támogatott szegmense a bűnözés elleni harcnak. Mára a helyzet sokkal kedvezőbb. Az elhivatott és széles látókörű szakemberek fontosnak tartják a lépéselőnyt, a megeelőzést. Kellően felkészült rendészeti szakember felé már nem kell bizonygatni azt, hogy a lakosság szubjektív közbiztonság érzetét jelentősen befolyásolják a bűnmegeelőzés területén érzékelhető tényszerű és kommunikációs jelenségek. A nyílt rendőri jelenlét az állampolgárokból bizalmat és nyugalmat táplál, az elkövetőkben bizonytalanságot eredményez.

A bűnmegeelőzés komplex társadalmi szintű produktum, amelyben a rendőri, rendészeti szerepvállalás és koordináció a legjelentősebb. Egy régi magyar közmondással élve, *„ahol helyén van a gazda, onnan szalad a rabló”*.

Ha a rendészetről felelős szereplők a komplexitásra törekedve együttműködnek, a helyükön vannak. Az eredményes felderítések, a kreatív kezdeményezések, az aktivitásra törekvő vezetési szemlélet mind a bűnmegeelőzés ügyét segíti. Erősíti ezt az elért eredmények egészséges mértékű közzététele, és a kommunikációs lehetőségek használata.

A hatékony bűnmegelőzésért és rendészeti tevékenységért, illetve az állampolgárok szubjektív közbiztonság érzésének szinten tartásáért, illetve optimális esetben folyamatos javításáért szolgáló szereplők közötti együttműködés célját soha nem szabad szem elől téveszteni. A cél nem az együttműködés maga. Az együttműködés nem más, mint eszköz. Az együttműködés célja a bűncselekmények és szabálysértések elkövetésének megelőzése, a folyamatban lévő jogsértések megszakítása, illetve a bűncselekmények (szabálysértések) elkövetőinek felderítése, felelősségre vonása. Az együttműködés ennek a célnak van alárendelve és ezt a célt szolgálva kell, hogy megvalósuljon.

Legfőbb stratégiai partnereink az önkormányzatok, illetve a polgárőr szervezetek. Egyre erősebb szerep jut a magánbiztonsági szolgálatoknak is. Gyakori segítséget nyújtanak az egyéb rendészeti feladatokat ellátó alkalmazottak is, így a vadőrök, halőrök, mezőőrök. Bűnmegelőzésben a civil szervezetekkel való együttműködés is jelentős szereppel bír.

Rendőrségi szerepkört tekintve a legjobban látható, és az állampolgárok által leginkább érzékelhető tevékenység a közterületi rendőri jelenlét. A polgárok megnyugodva és elégedetten érzékelik a közösségi területeken megjelenő, és az állampolgárokkal kommunikáló egyenruhás rendőri állomány minél gyakoribb feltűnését. Különös jelentőséggel bír a körzeti megbízottak szerepe. Törekedni kell a „mi rendőrünk, a falu rendőre” kép erősítésére. A Bicskei Rendőrkapitányság illetékességi területén, a közterületeken alapvető elvárás a gyalogosan ellátott szolgálat.

A körzeti megbízottak minden negyed évben legalább egy alkalommal kötelesek a területükön működő önkormányzatok, intézmények, civil szervezetek vezető képviselőit személyesen felkeresni és ezt dokumentálva a napi munkakapcsolatokat frissen tartani.

A lakosság szubjektív közbiztonság érzetének pozitív alakulását és a bűnmegelőzés ügyét nem csak a közterületi állomány tudja befolyásolni. A bűnügyi területen dolgozó kollégák hozzáállása jelentősen képes alakítani a biztonságérzetet, illetve a rendőrségről kialakított képet. A Bicskei Rendőrkapitányság személyi állománya a törvényekben megfogalmazott és vezetői utasításokkal ránk rótt feladatokat maradéktalanul és tudása legjavát nyújtva hajtja végre.

Igyekszünk a képet bűnügyi területen is javítani. Ezért alkalmazunk két speciális szabályt bűnügyi területen és a tulajdon elleni szabálysértések feldolgozása során. A „három napos szabály” szerint az ügyek előadói az ügyirat kézhezvételétől számítva három napon belül kötelesek felvenni a kapcsolatot a sértettel, vagy feljelentővel, és egyeztetni vele. A „nyolc napos szabály” értelmében pedig minden folyamatban lévő ügyben nyolc naponta az ügyet előbbre vivő, érdemi eljárás cselekmény elvégzése kötelező. Nagyon pozitív a visszajelzés, hiszen ennek köszönhetően az ügyek sértettjei érzékelik azt, hogy a Rendőrség fontosnak tartja sérelmeik kezelését. A polgárőrökkel való együttműködés keretei között, a napi kapcsolattartás mellett egyeztető értekezleteket, és konzultációs jellegű oktatásokat szervezünk.

A partnerekkel való kapcsolattartásra vonatkozó előírások maradéktalan betartása alapvető elvárás. Ilyen kapcsolattartási forma az évente egy alkalommal kötelezően előírt Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum és Konzultáció összehívása. A Bicskei Rendőrkapitányság illetékességi területén működő önkormányzatok polgármesterei, polgárőr vezetői, az intézmények vezetői, az egyházak képviselői a meghívásoknak minden évben eleget tesznek. Emellett bevezettünk egy saját kezdeményezésű nyitott, kerekasztal jellegű egyeztetési lehetőséget, amelyet minden év első hónapjaiban, legkésőbb február hónapig bezárólag hívunk össze. Ennek során kötetlen formában van lehetőség az

önkormányzati tervek, elképzelések ismertetésére, és azok közbiztonsági jellegű vonzatai kapcsán a rendőrséggel való egyeztetésre.

Az önkormányzati beszámolók alkalmával megfogalmazott képviselői hozzászólásokat egyenrangú partneri jelzéseként kezeljük. Azokra azonnal reagálunk, és a szükséges intézkedéseket meg tesszük.

Bűnmegelőzés területén alapvető filozófiánk szerint nem várjuk meg, hogy egy elkövetési mód az illetékességi területünkön megjelenjen. A „megelőzés” kifejezést valóban szó szerint értelmezzük. Ennek megfelelően, ha tudomást szerzünk arról, hogy az ország bármely pontján megjelent egy újfajta elkövetési mód, akkor a veszélyeztetett társadalmi réteget (például a nyugdíjasokat) haladéktalanul figyelmeztetjük, és figyelemfelhívó, bűnmegelőzési előadást tartunk nekik. Ez a fajta hozzáállás a progresszív jelzővel jellemezhető leginkább (progresszív bűnmegelőzés).

Közel egy évtizede fogadunk a rendőrkapitányságon csoportosan érkező gyermekeket különböző oktatási intézményekből, és bemutatjuk nekik az objektumot, illetve a rendőri munka jellegzetes eszközeivel is megismerkedhetnek. Kapitányságunkon több alkalommal jártak már határon túli, például Erdélyben, Kárpátalján élő gyermekek.

Rendszeresen jelenünk meg önkormányzati rendezvényeken, ahol bűnmegelőzési céllal ismertetőket, tájékoztatókat, bemutatókat tartunk.

A kreativitás jegyében a Bicskei Rendőrkapitányság példamutató jelleggel és a lakosság elismerése mellett gyakorta áll elő új ötletekkel. Sajnálatosan még a szakmai körökben sem közsímtény, hogy bicskei kezdeményezés az öt éve bevezetett kerékpár regisztrálás, amit már nagyon sok kapitányság átvett tőlünk. Ennek az a lényege, hogy az önkormányzatokkal történő egyeztetés alapján, többnyire települési szintű rendezvényekhez csatlakozva, a rendőrkapitányság dolgozói nyilvántartásba veszik a lakosság kerékpárjait, robogóit. A regisztráció természetesen önkéntes és ingyenes. A nyilvántartásba vett járművekről fotókat készítenek és rögzítik azok azonosító jeleit, számadatait. Bűnmegelőzés szempontból a kezdeményezés pozitív hozadéka a lakossággal való közvetlen kapcsolat, és az elkövetők irányába tett üzenet.

Bűnmegelőzési célokat szolgálnak a gyermekek részére kiírt lehetőségek, mint például a „Hogyan látom a (bicskei) rendőröket?” című gyermekrajz pályázat, amely kiválóan alkalmas volt a szülők, nevelők, gyermekek bevonásával megvalósuló bűnmegelőzési tevékenységre. A szervezésben és kivitelezésben önkormányzati és állampolgári segítséget kaptunk.

Az állampolgárok bűnmegelőzési tevékenységbe való bevonására jó alkalmat teremtett az időskorúak számára tartott önvédelmi oktatás.

A baleset-megelőzési bizottságok papírforma szerinti tagságán kívül a bizottsági ülésekbe célszerű meghívni a polgármestereket, intézményvezetőket és közlekedési témában bejelentéssel hatóságához forduló állampolgárokat. Jól működő együttműködési lehetőség az önkormányzati baleset-megelőzési tárgyú elképzelések szakmai egyeztetése és támogatása.

Alapelveink a törvényesség, emberség, tisztesség, tényyszerűség, eredményesség, kommunikáció, kreativitás, aktivitás, maximalizmus, empátia, önkritika és kritika szolgálatellátásunk minden területére, így a bűnmegelőzésre is meghatározzák elvárásainkat.

A megfelelő minőségű bűnmegelőzési tevékenység erős biztosítéka a jó közbiztonságnak, amely elégedett állampolgárokat és települési vezetőket eredményez. Az egységes közszolgálatban ez idáig eltöltött több mint három évtizedes szolgálati viszonyom

huszonnégy év rendőri és nyolc év önkormányzati (polgármesteri) jogviszony során megszerzett tapasztalatokkal ruházott fel. Polgármesterként megismertem az egységes közszolgálat önkormányzati szegmensét. Megfelelő körülmények között tudtam tanulmányozni az önkormányzatok és a Rendőrség, illetve a rendészet egyéb szereplőinek együttműködési lehetőségeit. Rendőri vezetőként az így (is) megszerzett tapasztalatokat igyekszem hatékonyan ötvözni.

Gondolatébresztő hozzászólásomat ennek jegyében ajánlom a rendészeti szakma és a bűnmegelőzési terület képviselőinek figyelmébe.